

Verksamhetsberättelse för Jönköpings Fågelklubb verksamhetsåret 2022

Styrelse

Ordförande: Ulf Gotthardsson

Sekreterare: Leif Thörne

Kassör: Jan Blomqvist

Ledamot: Barbro Falk

Ledamot: Olof Karlsson

Ledamot: Jarl Strömbom

Ledamot: Fredrik Litsgård

Ledamot: PerJonas Andersson

Revisorer

Hans Lööf och Roland Gunnarsson (ordinarie), Lennart Broman (suppleant)

Programgrupp

Thomas Rostedt, Barbro Falk, Stefan Claesson och PerJonas Andersson

Redaktionsgrupp

Björn Merzell och Jan Blomqvist

Valberedning

Håkan Ydregården och Inga-Maj Filipsson

Webbansvarig

Per-eric Svahn

Fältstationsgrupp

Olle Karlsson och Göran Sandstedt

Medlemmar

Klubbens medlemsantal är stabilt, under 2022 hade klubben 191 betalande medlemmar, vilket kan jämföras med medlemsantalet som var 190 såväl 2021 som 2020.

Programverksamheten

Under början av 2022 kom en del av programverksamheten att påverkas av coronapandemin men endast en av årets planerade programpunkter bedömdes behöva ställas in.

Eftersom utförligare exkursionsrapporter har skrivits på klubbens webbsida och Facebooksida lämnas här endast en kort sammanfattning av årets aktiviteter.

Av de planerade 26 aktiviteterna i form av inneträffar samt kortare och längre exkursioner ställdes en programpunkt in. Årets aktiviteter har totalt samlat 336 deltagare, vilket är färre än åren innan pandemin men ändå en bra upphämtning jämfört med de två föregående åren 2020 och 2021.

Årets exkursionsverksamhet inleddes med en sedvanlig vinterfågelvandring utmed Liljeholmskanalen, Rocksjön och södra Munksjön. Exkursionen den 23 januari leddes av Ulf Gotthardsson, elva deltagare var med och fick bland annat se smådopping och rörhöna. Nytt upplägg för årets artrace den 6 februari var att den här gången skulle artletandet ske till fots, åtta personer fördelade på tre lag hittade totalt 48 arter, med arter som salskrake, varfågel, forsärla och vinterhämling på topp. Klubbens årsmöte den 13 mars genomfördes den här gången som ett sedvanligt möte, 33 medlemmar deltog på mötet i Hovslätts hembygdsgård. Efter genomgång av den sedvanliga årsmötesproceduren avslutades mötet med att naturfilmaren Göran Johansson från Halmstad på temat ”Lappugglor i Södra Sverige” visade filmer och fotografier från det lyckade lappuggleåret 2020. Den planerade holkbyggarkvällen den 15 mars ställdes in. Den 19 mars ordnade ådorna med Barbro Falk som exkursionsledare en resa till Västkusten med stopp vid bland annat Morups tånge och Galtabäck. De sju deltagarna fick till exempel se toppskarv, skärsnäppa och snösparv.

Den 13 april var Barbro Falk ledare för ådornas exkursion till Roxen och Svartåmynningen i Östergötland. Till de fem deltagarnas observationer hörde fjällgås, salskrake, pilgrimsfalk och rödspov. På hemvägen gjordes ett stopp vid Tåkern och artlistan utökades med gråhakedopping, ägretthäger och rördrom. Den 23 april var ett 20-tal personer med Björn Merckell som exkursionsledare vid Landsjön, förutom att se på ringmärkning fick man se havsörn och mindre hackspett. Den 26 april besökte ådorna IÖ Mekaniska AB i Bankeryd för att få se och lära sig mera om företagets mångåriga tillverkning av fågelringar för ringmärkning. Den 5 maj var sex personer under PerJonas Anderssons ledning med på kvällsexkursionen till Draven väster om Värnamo, artlistan inkluderade bland annat röd glada och småspov. Efter två års uppehåll kunde vi nu genomföra ”Fågelskådningens dag” vid Landsjön, i år den 8 maj. Ett hundratal besökare noterades under dagen. Programmet för dagen bjöd på såväl en sedvanlig lite längre vandring som kortare vandringar, guidning vid tornet och ringmärkning. Rosen Foto presenterade kikare och nytt för i år var möjligheten att även köpa fågelholkar som PerJonas Andersson snickrat ihop. Artlistan för dagen slutade på 91 arter, bland annat ägretthäger och ringmärkning av skäggmes. I år kunde även de sedvanliga vandringarna vid Rocksjön under fyra tisdagkvällar i maj månad återupptas. Ledare för vandringarna, som samlade mellan 7 och 17 deltagare var Peter Berglin, Leif Thörne, Thomas Rostedt och Erik Ejermo. Som en del i ett i integrationsprojekt att möta flyttfåglar ansvarade ådorna för en exkursion till Strömsbergsskogen den 12 maj, sju personer var med under ledning av Margareta Andermo.

Försommarexkursionen den 5 juni till Stora Kärrs bokskog, Sjogarp och Munkaskog i Habo var välbesökt, 14 personer deltog och guidade gjorde Sven V Johansson, som bland flera arter sångare även kunde notera mindre flugsnappare. Den 7 juni ordnade ådorna en nattskärrekväll, åtta personer var med och lyssnade på nattskärornas spel i försommarnatten väster om Dumme mosse. Under Hans Lööfs ledning var 15 personer med den 12 juli när det var dags för ringmärkning av tornfalksungar vid Östra Ubbarp, Håkan Areslätt och Leif Jansson svarade för märkningen av tre falkungar. Den planerade vadarhelgen på Visingsö den 5-7 augusti minskades den här gången till en vadardag. Vadarna liksom deltagarna var fåtaliga och endast en person var med. Sanduddens ökande popularitet bland fler än fågelskådare har säkert bidragit till att arrangemanget inte längre är vad det en gång varit. Johan Claesson med hjälp av ringmärkarna Magnus Blom och Martin Alexandersson ansvarade för ringmärkarmorgonen vid Landsjön den 20 augusti. Bland de arter som märktes under morgonen fick de 21 deltagarna se en trastsångare få en ring om benet.

Den 16-18 september genomfördes den traditionella resan till Falsterbo, den här gången var sju personer med. Eftersom det hade varit stormvindar dagarna innan gjordes ett stopp vid Kullen, i den nu avtagna vinden sågs flera havssulor. I Falsterbo var det inte de bästa sträckförutsättningarna, men en del rovfågel sågs lämna landet. På hemvägen sågs en hane av stäpphök utanför Lund. Ringmärkning av pärluggla väster om Dumme mosse stod på programmet kvällen den 21 september, 15 personer var med på exkursionen, men tyvärr dök ingen pärluggla upp. PerJonas Andersson höll i arrangemanget och Martin Alexandersson var med som ringmärkare. Den 1 oktober var det Euro Birdwatch day vilket lockade totalt ett tiotal personer till sträckskådning vid Vista kulle och Tranebo, men sträckvädret var inte det bästa, Olle Karlsson och PerJonas Andersson var guider på respektive plats. Helgen den 21-23 oktober var det dags för ådornas Ölandsresa, i år med sju deltagare. Klassiska skådarlokaler som Beijershamn, Ottenby, Sebybadet och Stenåsabadet besöktes. Badplatsbesöken gjorde väl att några modiga badsugna även passade på att ta sig ett svalkande dopp i Grönhögens kalkbrott! I artlistan för resan skrevs bland annat in skärnsnäppa och brandkronad kungsfågel. Allhelgonahelgen den 5-6 november anordnades det sedvanliga artrallyt mellan fågelklubbarna i Småland. Årets skådande från ett 30-tal personer i vårt verksamhetsområde resulterade det här året i en femteplats med 109 noterade arter, vilket var ett sämre utfall jämfört med de närmast föregående åren. Artlistan inkluderande bland annat bergand, dvärgbeckasin, silltrut och järpe. Klubbmötet med bildvisning den 15 november var välbesökt, 34 personer var med och tog del av klubbmedlemmars upplevelser från svenska fjällen, via närmiljön vid Hallby till stormiga vatten söder om Sydafrika. Årets sedvanliga sista programpunkt var ådornas lusseskådning kring Rocksjön, nio personer var med den 10 december och fick förutom glögg och pepparkakor se salskrake och kungsfiskare.

Ådorna

Ådorna, som är klubbens kvinnliga skådargrupp, har under året anordnat sju olika aktiviteter.

Styrelsearbetet

Styrelsen har under 2022 haft fyra protokollförda sammanträden.

Fågelklubben har beretts möjlighet att yttra sig till Jönköpings kommun gällande några nya detaljplaner.

Fågelklubben har i ett samrådsyttrande lämnat synpunkter gällande planerad utvidgning av verksamheten vid Baskarps Sand.

Fredrik Litsgård har varit fågelklubbens representant i Jönköpings kommuns naturvårdsråd.

Medlemstidning

Förutom fågelrapporten för 2021 utkom inget nummer av klubbens tidning ”Fåglar i Södra Vätterbygden” under 2022.

Webbsida, sociala media och annat informationsarbete

Per-eric Svahn har liksom tidigare år varit klubbens webbansvarige och administrerat webbsidan utmärkt. Webbsidan är den viktigaste informationskanalen för såväl medlemmar och andra fågelintresserade personer om det som händer på fågelfronten i Södra Vätterbygden.

En uppdatering av fågelklubbens informationsfolder gjordes under våren.

På klubbens Facebooksida har främst information om klubbens aktiviteter uppmärksammats, men även intressanta observationer i Södra Vätterbygden har lagts upp på sidan. Margareta Andermo och Fredrik Litsgård har administrerat sidan, som vid 2022 års slut hade 493 följare. Facebook-gruppen, ”Fågelskådning i Södra Vätterbygden”, med syfte att förmedla lite mer all dagliga fågelobservationer och fågelupplevelser från verksamhetsområdet har under året haft 80 medlemmar, Ulf Gotthardsson och Fredrik Litsgård har administrerat denna grupp.

Årsrapporten för 2021

Liksom under tidigare år har Jan Blomqvist genomfört det omfattande arbetet med sammanställning och bearbetning av de många fågelobservationerna från klubbens verksamhetsområde (Jönköpings, Habo och Mullsjö kommuner). Under 2021 rapporterades 61 600 fågelobservationer in till Artportalen från vårt verksamhetsområde. Från Jönköpings kommun rapporterades 53 800 observationer, från Habo och Mullsjö kommuner kom det 6 100 respektive 1 700 rapporter. Förutom de många fågelrapporterna har det även lagts in cirka 3000 bilder från vårt verksamhetsområde i Artportalen. Fågelobservationerna för 2021 tillsammans med fågelsträcket vid södra Vättern, samt första och sista datum för ett urval arter i Södra Vätterbygden 2021 finns redovisat i *Fåglar i Södra Vätterbygden 2022*.

Årets upptäckt

Under de senare år har klubben uppmärksammat det som kallats ”Årets upptäckt”, vilket syftar på den ovanligaste fågeln som noterats i verksamhetsområdet under året. Årets upptäckt 2022 var den svartvingade vadarsvala som Håkan Ydregården såg på norra udden, Visingsö den 12 maj.

Inventeringar

Inom ramen för Svensk Häckfågeltaxering har några av klubbens medlemmar genomfört inventeringar i form av standardruttor i förutbestämda rutor om 2 x 2 kilometer inom verksamhetsområdet. Flera medlemmar har också deltagit i Länsstyrelsens inventering med syfte att lokalisera kungsörnsrevir i vårt verksamhetsområde, samt inventering av tjäder-spelplatser.

På uppdrag av Norra Bunnns fiskevårdsområdesförening genomförde Magnus Blom och Leif Thörne en inventering av sjöfåglar och andra vattenanknutna fågelarter i Norra Bunn och Mellanbunn under våren och försommaren. Inventeringen finns sammanställd i en rapport.

Studiecirkel

Under året genomfördes en studiecirkel om fältbestämning av trutar.

Fältstationen vid Landsjön och fågeltornen vid Tranebo, Gigeryd och Landsjön

Fältstationen vid Landsjön försågs under våren med ett nytt trädäck vid entrén och under hösten reparerades även den putsade väggen och målades om av Olle Karlsson, Göran Sandstedt och Leif Thörne.

Fågelskyddsarbete

Fågelmatningen vid fältstationen Landsjön har skötts av Olle Karlsson, för fågelmatningarna vid Tranebo och Gigeryd har PerJonas Andersson respektive Sven V Johansson ansvarat. Dessutom har en fågelmatning vid Rosenlundsbänkarna skötts av Bengt Peterson. Under året har såväl pilgrimsfalksbon som två kungsörnsbon hållits under uppsikt.

Hösten 2021 var ett par av klubbens medlemmar delaktiga i uppsättningen av ett konstgjort kungsörnsbo på gränsen mellan Jönköpings och Västra Götalands län. Boet accepterades av örarna och resulterade i en lyckad häckning med en flygg unge sommaren 2022.

Till det nationella arbetet med kungsörn har klubben bidragit med 1 000 kronor till Örn-72.

Projekt Tranebo våtmark

Under många år har det diskuterats olika åtgärder för att skapa en öppen vattenspegel nedanför tornet i Tranebo. Hösten 2022 konkretiserades planerna genom kontakt med markägare och entreprenör och vissa förundersökningar gjordes. Styrelsen ställde sig bakom förslaget och en anmälan om vattenverksamhet gjordes till Länsstyrelsen samt en ansökan om finansiering för arbetet via Naturvårdsverkets så kallade Våtmarks-LONA (Lokala Naturvårdssatsningar) anslag. I slutet av november beviljade Länsstyrelsen ett LONA-anslag på 201 000 kronor, vilket var 90 % av den beräknade kostnaden för projektet. Medfinansiering för projektet har även sökts från Våtmarksfonden (BirdLife Sverige, LRF och Jägarförbundet). Grävningsarbetet påbörjades i början av december och avslutades efter jul- och nyårsuppehållet i början av januari 2023. En turlig köldperiod i mitten december gjorde att det blev möjligt att även använda dumprar för borttransport av uppgrävda massor, vilket fördyrade projektet något men innebar att en större öppen yta kunde skapas. Dagarna innan jul hjälpte flera klubbmedlemmar till med röjning av träd och buskar för att skapa bättre siktbarheter. Den öppna vattenyta som nu skapats beräknas till cirka 1,9 hektar.

Integrationsprojekt

En exkursion till Strömsbergsskogen inom ramen för integrationsprojektet ”Växa tillsammans” i samarbete med Biosfärsområdet Östra Vätterbranterna genomfördes den 12 maj.

Miljöpolicy

Vid klubbens årsmöte 2014 antogs en miljöpolicy. Vid exkursioner med buss eller bil anordnade av klubben skulle 1 kr/mil avsättas som klimatkompensation. Styrelsen har under året beslutat att förenkla beräkningen och istället införa ett schablonbelopp på 500 kr/år, vilket är ett något högre belopp jämfört med den tidigare beräkningsmodellen. Årsmötet kommer att besluta om ändamålet med pengarna.

För styrelsen i Jönköpings Fågelklubb

Ulf Gotthardsson
Ordförande

Leif Thörne
Sekreterare